

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók: *Merkur* október 8-ikán együttáll a Nappal; addig alkonyicsillag, azontúl hajnalcsillag; szeptember 20-ikán szép conjunctióban van α Virginissel; október első felében retrograd s ennek megfelelőleg a Spicán túlmelegy kissé kelet felé, de csakhamar visszafordul és jókora ívvel tér ki nyugot felé. — *Vénus* ugyanazon pályán halad, de mindig direkt futású maradván, tovább ér, t. i. β Librae déli, α Librae keleti szomszédságába. Alkonyicsillag, mely röviden Mer-

kur után, szeptember 23-ikán kerül együttállásba α Virginissel. — *Mars* esti 9^h tájt kel és szeptember 24-ikén igen szoros együttállásban van a Neptunussal, a mi e különben nehezen látható bolygó helyzetmeghatározására használható; a Bika csillagkép keleti végében β Tauri alatt található. — *Jupiter* átlag reggeli $2^h 30^m$ körül kel és az Oroszlán csillagzat közepén tartózkodik; szeptember 19-ikén igen szoros és feltűnő együttállásba lép α Leonissal. — *Saturnus*

A csillagos ég északi fele október 1-én Budapesten este 8 óraker.

1. Ursa minor; 2. Cepheus; 3. Cassiopeia; 4. Camelopardalis; 5. Ursa maior; 6. Draco;
7. Lyra; 8. Cygnus; 9. Andromeda; 10. Triangulum; 11. Perseus; 12. Auriga; 13. Canes venatici;
14. Bootes; 15. Corona (borealis); 16. Serpens; 17. Ophiuchus; 18. Hercules;
19. Aquila; 20. Delphinus; 21. Pegasus; 22. Pisces; 23. Aries; 24. Cetus.

és *Uranus* a Mérleg csillagképében állanak és mindketten láthatatlanok, a mennyiben már esti 7^h után, az alkonyatban nyugodnak le.

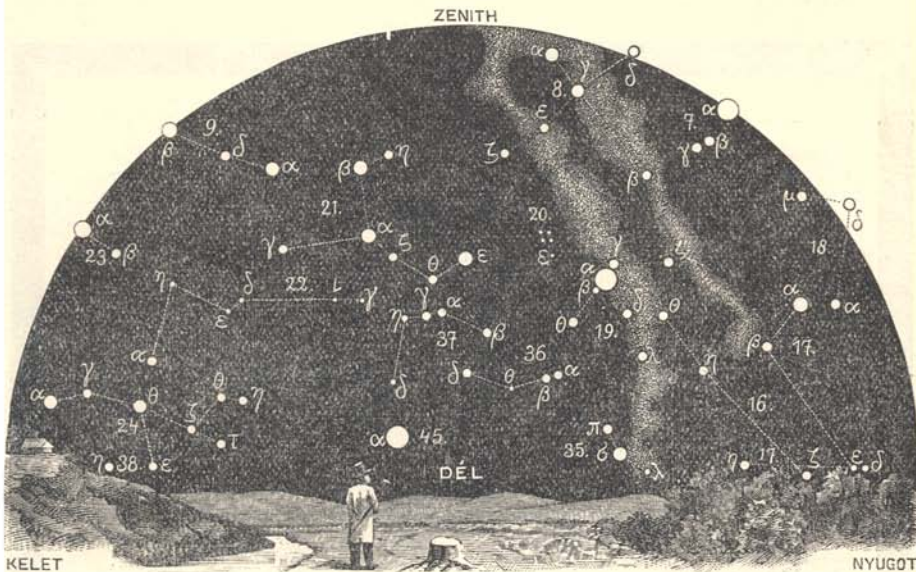
Tűnemények: Szeptember 19-ikén d. u. 5^h -kor a Jupiter és α Leonis együttállásban; a Jupiter $0^0 20'$ -cel északra marad 20-ikán éjjel után 3^h -kor a Merkur és α Virginis együttállásban; a Merkur $1^0 26'$ -cel délre marad. — 22-ikén d. u. $2^h 7^m$ -kor a Nap a Mérleg jegyébe lépven, kezdődik az ősz. — 23-ikán r. 9^h -kor a Vénus és α Virginis együttállásban; a Vénus $2^0 56'$ -cel északra áll. — 24-ikén r. 7^h -kor a Mars és a Nep-

tunus együttállásban; a Neptunus $0^0 50'$ -cel délre marad. — 26-ikán r. $5^h 2^m$ -kor az Algol változó fényű csillag minimumfényében. Ugyanaznap e. $10^h 47^m$ -kor 17 Tauri 4-edrendű csillag együttállása a Holddal, nálunk is látható fődéssel; kissé később, $10^h 56^m$ -kor 19 Tauri 4–5-ödrendű csillag együttállása a Holddal, nálunk is látható fődéssel. A Hold ez alkalommal a Hyadok csoportján halad át s több apró csillagot fődél. — 28-ikén e. 8^h -kor a β Tauri együttállásban a Holddal, bekövetkező fődéssel, és ugyanaznap e. 10^h -kor a Mars együttállása

a Holddal. — 29-ikén éjfél után 1^h 50^m-kor az Algol fényminimuma. — Október 1-én e. 10^h 39^m-kor az Algol fényminimumában. — 3-ikán e. 10^h-kor α Leonis együttállásban a Holddal, bekövetkező fődéssel. — 4-ikén éjfél után 3^h-kor a Jupiter együttállásban a Holddal, és ugyanaznap e. 7^h 28^m-kor az Algol fényminimuma. — 7-ikén r. 6^h-kor a Merkúr együttállásban a Holddal. — 8-ikán e. 7^h-kor a Vénus együttállásban a Holddal. — 9-ikén r. 7^h-kor a Saturnus és ugyanaznap d. u. 2^h-kor az Uranus együttállásban a Holddal.

— 10-ikén d. u. 2^h-kor α Scorpii együttállásban a Holddal, fődés.

A következő változó fényű csillagok észlelhetők legnagyobb és legkisebb fényükben: Minimumok: szeptember 23-ikán S Ursae maioris; október 7-ikén W Herculis; 12. R Hydrae és 14. R T Cygni. — Maximumok: szeptember 16-ikán T Ursae maioris; 19. R Sagittarii; 29. T Cephei; október 1-én R Cygni; 4. V Ophiuchi; 5. R Draconis; 7. S Cassiopeiae; 8. R Serpentis; 12. V Monocerotis; 13. R Columbae.

A csillagos ég déli fele október 1-én Budapesten este 8 óraker.

25. Taurus 26. Gemini; 27. Canis minor; 28. Cancer; 29. Hydra; 30. Leo; 31. Coma Berenices; 32. Virgo; 33. Libra; 34. Scorpius; 35. Sagittarius; 36. Capricornus; 37. Aquarius; 38. Eridanus; 39. Orion; 40. Lepus; 41. Canis maior; 42. Crater; 43. Corvus; 44. Lupus; 45. Piscis austrinus; 46. Columba; 47. Argo; 48. Centaurus.

Ujdonságok. A Vénus sötét oldalán a bolygó legnagyobb elongációjára és az alsó conjunctio között különösen közel ez utóbbi pillanathoz, midőn sarlója már nagyon keskeny, jól ismert sajátos fénytüneményeket láthatni, melyeket vagy a Vénus hamuszürke fénye, vagy phosphoreskálása névvel jelölünk. E fényhatás egy része ismert eredetű, és nem más, mint a Földön is a nap és az éj határára megjelenő szürkület. Másik részére azonban csak föltevésünk vannak. Nem tekintve a gyakrabban hallott, de fizikailag a Vénus légköre számára ki nem mutatható phos-

phoreskálást, egy más hipotézisünk is van, melyet a század elején Harding, később Bessel is felállított, s mely szerint e csodás fényjelenség, mely semmi esetre sem lehet — mint a Hold hamuszürke fénye esetén — a Föld reflektált világa, sarki fény. E föltevés valószínűsége rendkívül sokat nyert, mióta Schiaparelli kimutatta, hogy a Vénus tengelyforgása kerek számban 225 napig tart. A sarki fény elmélete szerint ugyanis e jelenség csak hideg övben fejlődhet ki, a Földön tehát a pólusok körül.

K. R.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.